

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи

Західноукраїнського

національного університету

Микола ДИВАК

січня 2024 р.

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації Чернеця Богдана Васильовича
на тему «Регулятивні чинники креативного потенціалу майбутніх фахівців
економічного профілю», поданої на здобуття ступеня доктора філософії
в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
за спеціальністю 053 Психологія**

ВИТЯГ

із протоколу засідання фахового семінару кафедри психології та соціальної
роботи Західноукраїнського національного університету
від 29 січня 2024 р., протокол № 9

ПРИСУТНІ: завідувач кафедри психології та соціальної роботи, доктор психологічних наук, професор **Гірняк А.Н.**, професор кафедри психології та соціальної роботи, доктор психологічних наук, професор **Фурман А.В.**, професор кафедри психології та соціальної роботи, доктор психологічних наук, професор **Шандрук С.К.**, професор кафедри психології та соціальної роботи, доктор психологічних наук, професор **Фурман О.Є.**, професор кафедри

психології та соціальної роботи, доктор психологічних наук, професор **Буняк Н.А.**, професор кафедри психології та соціальної роботи, доктор психологічних наук, професор **Хазратова Н.В.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат психологічних наук, доцент **Бригадир М.Б.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат психологічних наук, доцент **Гірняк Г.С.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат психологічних наук, доцент **Надвинична Т.Л.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат психологічних наук, доцент **Шаюк О.Я.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат філософських наук **Рудакевич О.М.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат педагогічних наук **Шафранський В.В.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат психологічних наук, доцент **Мудрак М.А.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат психологічних наук, доцент **Бугерко Я.М.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат філологічних наук, доцент **Васильків О.В.**, старший викладач кафедри психології та соціальної роботи **Підгурська М.В.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат соціологічних наук **Біскуп В.С.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат психологічних наук, доцент **Крупник З.І.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат економічних наук, доцент Миколук С.М., старший викладач кафедри психології та соціальної роботи **Сеник А.М.**, старший лаборант **Москаль Г.Я.**

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення дисертаційного дослідження дисертанта Чернеця Богдана Васильовича на тему «Регулятивні чинники креативного потенціалу майбутніх фахівців економічного профілю», поданого на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія щодо його рекомендації до захисту.

СЛУХАЛИ:

1. Доповідь дисертанта Чернеця Богдана Васильовича на тему «Регулятивні чинники креативного потенціалу майбутніх фахівців економічного профілю», подану на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія.

Чернець Богдан Васильович зробив доповідь про основні положення дисертаційної роботи, наукову новизну та найбільш вагомні теоретичні і практичні результати дослідження, які виносяться на захист.

2. Учасниками засідання фахового семінару кафедри здобувачу Чернецю Богдану Васильовичу були поставлені такі запитання:

д.психол.н., професор Фурман А.В.

1. Уточніть і деталізуйте мету дослідження креативного потенціалу в майбутніх економістів.

2. Що саме було в основі систематизації регулятивних чинників креативного потенціалу майбутніх фахівців економічного профілю?

д.психол.н., професор Фурман О.Є.

1. Обґрунтуйте детальніше проблематику актуальності та наукової новизни Вашого дослідження за сучасних соціально-економічних умов.

к.психол.н., доцент Надвинична Т.Л.

1. Що стало основою для вашого дослідження?

2. У чому полягає практичне значення результатів вашого дослідження?

к.психол.н., доцент Бригадир М.Б.

1. Який Ваш особистий внесок у навчально-наукову підготовку економістів?

2. Які методи і прийоми діагностичного дослідження були використані у Вашій роботі?

к.психол.н., доцент Гірняк Г.С.

1. Уточніть, будь ласка, мету, об'єкт та предмет вашого дослідження.

2. У чому полягає наукова новизна одержаних результатів дослідження?

к.психол.н., доцент Шаюк О.Я.

1. Вкажіть актуальність вашого дослідження.
2. Що ви розумієте під психологічним потенціалом особистості?

к.психол.н., доцент Бугерко Я.М.

1. Які перспективні напрями подальших наукових розвідок ви вбачаєте необхідними?
2. Вкажіть сутність розробленої вами програма актуалізації креативного потенціалу студентів-економістів.

На усі поставлені запитання здобувачем було надано вичерпну відповідь.

3. ВИСНОВОК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА:

доктор психологічних наук, професор Гірняк Андрій Несторович (науковий керівник) зазначив, що здобувачем Чернецем Богданом Васильовичем повністю виконано освітньо-наукову програму за третім освітнім рівнем доктора філософії PhD зі спеціальності 053 Психологія, що підтверджено академічною довідкою аспірантури.

Науковим керівником у висновку було зазначено, що дисертаційна робота є самостійно виконаним, завершеним науковим дослідженням, що відповідає затвердженій Вченою радою темі та поставленій меті, характеризується єдністю змісту, має встановлену вимогами структуру: анотацію, вступ, три розділи, які об'єднують відповідні підрозділи, висновки, список використаних джерел, містить наукові положення, що мають наукову новизну та важливе значення для вирішення завдань у сфері психологічної науки та практики.

Актуальність, новизна, обґрунтованість основних наукових положень, висновків і рекомендацій проведеного дослідження та його значимість для психологічної науки та практики свідчить, що дисертаційна робота відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової

установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами від 21.03. 2022 р. № 341), а відтак, може розглядатися на засіданні структурного підрозділу щодо її подальшого захисту в разовій спеціалізованій вченій раді для здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові наук за спеціальністю 053 Психологія.

4. ВИСТУПИЛИ:

Доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету Буняк Н.А. (рецензент), яка зазначила, що представлена до рецензування робота відзначається значним евристичний потенціалом, що виявляється у розкритті низки психологічних феноменів, суголосним викликам сьогодення. Матеріали дисертаційного дослідження окреслюють проблему розвитку креативного потенціалу, враховуючи специфіку професійної діяльності економістів, що дає підстави стверджувати про високий рівень наукової новизни та теоретичну значущість даної роботи.

У роботі Богдана Чернеця вперше визначено в якості регулятивних чинників креативного потенціалу майбутніх економістів метакреативність, академічну саморегуляція та готовність до ризику. Автором вперше було теоретично обґрунтовано та емпірично верифіковано структуру креативного потенціалу особистості майбутніх економістів. Крім того, у дослідженні розширено уявлення про академічну успішність у студентському віці як чинник актуалізації креативного потенціалу особистості та вікову динаміку розвитку компонентів креативного потенціалу студентів економічного напрямку підготовки. У дисертації дістала подальшого розвитку система знань про психологічні засоби актуалізації креативного потенціалу особистості майбутнього економіста.

Зазначені автором формулювання новизни є точними та відповідають поставленим завданням та отриманим висновкам. Практична значущість роботи полягає у розробці та впровадженні програми розвитку креативного потенціалу особистості майбутнього економіста.

Якісні характеристики роботи вказують на її відповідність спеціальності 053 Психологія, вимогам Міністерства освіти і науки України та Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії PhD. Враховуючи вище наведене, вважаємо, що є всі підстави рекомендувати дисертаційну роботу до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді Західноукраїнського національного університету за спеціальністю 053 Психологія.

Кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету Надвинична Т.Л. (рецензент) у своєму виступі акцентувала увагу на актуальності обраної Чернецем Б.В. теми дисертаційного дослідження, високому науковому рівні зроблених автором пропозицій, належній апробації результатів дослідження, які відповідають основним положенням дисертації. Рецензент зазначила, що для дослідження автором обрано як теоретичні напрацювання вітчизняних та зарубіжних учених, так і значна емпірична база, що дозволило сформулювати теоретико-концептуальний базис дослідження.

Дисертаційна робота Чернеця Богдана Васильовича на тему «Регулятивні чинники креативного потенціалу майбутніх фахівців економічного профілю» є завершеним самостійним науковим дослідженням, що дає підстави зробити висновок, що автор реалізував поставлені завдання. Представлена наукова робота за своїм науковим рівнем, одержаними результатами дослідження та пропозиціями відповідає вимогам, що ставляться до наукових робіт такого рівня, що дозволяє рекомендувати її до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді Західноукраїнського національного університету за спеціальністю 053 Психологія.

Кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету Бугерко Я.М. (рецензент) зазначила, що представлена до рецензування робота відзначається значним теоретичним та практичним вкладом, що виявляється у розкритті низки психологічних феноменів, суголосним викликам сьогодення. Дослідження поглиблює вирішення проблеми розвитку креативного потенціалу, здійснюється аналіз особливостей професійної діяльності економістів. Варто вказати на ту обставину, що проведені дослідження показує, що студенти-економісти із низькою успішністю, за умов інтроєктованої саморегуляції навчання, мають тенденцію проявляти ускладнення у висловлюванні абстрактних ідей. У таких студентів автономна саморегуляція навчально-професійної діяльності передбачає підвищення експресивності комунікативної креативності, а також розвиток соціальної та комунікативної компетентності. Водночас, при низькій успішності студентів-економістів, залежна академічна регуляція взаємодіє із зменшенням рівня експресивності, соціальної креативності та комунікативної компетентності.

За своїм науковим рівнем, отриманими результатами дослідження та представленими пропозиціями, дана наукова робота відповідає високим стандартам, які застосовуються до робіт подібного рівня. Такий науковий внесок дозволяє рекомендувати дисертацію для розгляду в разовій спеціалізованій вченій раді Західноукраїнського національного університету за спеціальністю 053 Психологія.

Кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету Бригадир М.Б. (рецензент) зауважила, що розроблена програма для стимулювання креативного потенціалу студентів-економістів в рамках даного дослідження складалася з чотирьох етапів: мотиваційного, основного, регулятивного та рефлексивного. Другий етап включав три стадії, які спрямовані на розвиток образної креативності, вербальної креативності, а

також соціальної та комунікативної креативності. Третій етап спрямований на формування у студентів-економістів регулятивних навичок та метакреативності. Реалізація програми для стимулювання креативного потенціалу майбутніх економістів підтвердило її високу ефективність, що виявилось у покращенні показників образної та вербальної креативності, соціальної та комунікативної креативності, а також у зростанні самоактуалізації, творчих здібностей, прагненні до саморозвитку та усвідомленні ціннісного ставлення до творчості.

Узагальнені висновки, отримані у дисертації, можуть бути використані у процесі навчання майбутніх фахівців економічного профілю. Зокрема, це може сприяти формуванню в них професійно орієнтованих компетентностей шляхом вивчення спеціальних освітніх компонентів. Цей підхід, в свою чергу, допоможе створенню відповідних програмних результатів навчання.

Якість виконаної роботи свідчить про її відповідність спеціальності 053 Психологія, вимогам Міністерства освіти і науки України та критеріям Національного агентства забезпечення якості вищої освіти для дисертацій на отримання ступеня доктора філософії PhD. Отже, з урахуванням цього, ми вважаємо, що є достатні підстави рекомендувати роботу для розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді Західноукраїнського національного університету за спеціальністю 053 Психологія

В обговоренні дисертаційної роботи також взяли участь: д.психол.н., професор **Фурман А.В.**, д.психол.н., професор **Фурман О.Є.**, д.психол.н., професор **Хазратова Н.В.**, к.психол.н., доцент **Гіряк Г.С.**, к.психол.н., доцент **Шаюк О.Я.**, к.психол.н., доцент **Мудрак М.А.**

У своїх виступах члени фахового семінару кафедри зазначили, що дисертаційна робота Чернеця Богдана Васильовича на тему «Регулятивні чинники креативного потенціалу майбутніх фахівців економічного профілю» виконана на актуальну тему. Дисертаційна робота відзначається належним рівнем наукової новизни, висновки та пропозиції є науково обґрунтованими.

Наукові досягнення здобувача опубліковані у фахових виданнях та апробовані на науково-практичних конференціях.

На підставі результатів обговорення присутні на засіданні

УХВАЛИЛИ:

1. Прийняти висновок щодо дисертаційної роботи Чернеця Богдана Васильовича на тему «Регулятивні чинники креативного потенціалу майбутніх фахівців економічного профілю» як такої, що відповідає вимогам, які заявлені до дисертації.

2. Пропонувати Вченій раді Західноукраїнського національного університету прийняти висновок фахового семінару та затвердити склад разової спеціалізованої вченої ради із захисту дисертації Чернеця Богдана Васильовича.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Чернеця Богдана Васильовича, поданої на здобуття ступеня доктора філософії на тему «Регулятивні чинники креативного потенціалу майбутніх фахівців економічного профілю»

Обґрунтування вибору теми дослідження та її зв'язок із планами наукових робіт університету

Трансформації, що відбуваються в українському соціумі, та виклики, що постають в умовах економічної кризи держави, без сумніву ставлять завдання для психологів у сприянні розвитку професійно важливих якостей майбутніх економістів, їх гнучких навичок, компетенцій, у тому числі креативного потенціалу. Питання дослідження факторів успішної реалізації економічної діяльності зумовлює наукові пошуки щодо визначення найбільш оптимальних підходів до психодіагностики та психологічного супроводу розвитку креативного потенціалу економістів. Проте, в арсеналі сучасної психологічної науки проблематика дослідження та цілеспрямованого формування креативного потенціалу загалом відображена у доволі вузькому спектрі наукових розвідок. Зважаючи на очевидну необхідність накопичення знань щодо розвитку креативного потенціалу здобувачів вищої економічної освіти актуалізується необхідність продовження наукових пошуків у напрямку визначення умов його розвитку та чинників впливу на нього.

Дисертаційне дослідження Чернеця Богдана Васильовича розкриває відповіді на ці та інші важливі питання, оскільки воно є актуальним для сучасної психологічної науки та відповідає запитам суспільства у галузі психологічного супроводу здобувачів вищої економічної освіти. Питання розробки засобів психологічного супроводу розвитку креативного потенціалу особистості є нагальними проблемами психологічної теорії та практики. Зважаючи на високий запит суспільства на підготовку конкурентоспроможних

у міжнародному економічному просторі майбутніх фахівців, діяльність яких служить добробуту українського суспільства, актуальність теми дисертаційного дослідження вважаємо обґрунтованою.

З огляду на це тема дисертаційного дослідження є актуальною і своєчасною.

Дисертацію виконано в межах науково-дослідної роботи кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету на тему «Психодидактичні технології освітніх взаємодій та їх розвивальний потенціал» (номер державної реєстрації 0119U101004)

Тему дисертаційної роботи дослідження затверджено на засіданні вченої ради Західноукраїнського національного університету 27.11.2019 року, протокол № 4.

Мета, завдання та методи дослідження. Об'єкт та предмет дослідження

Мета дослідження – виокремлення регулятивних чинників і на цій основі визначення компонентної структури креативного потенціалу задля актуалізації творчих здібностей майбутніх економістів.

Задля реалізації мети визначені такі завдання дослідження:

1) проаналізувати питання стосовно креативного потенціалу студентів-економістів;

2) виявити динаміку розвитку компонентів креативного потенціалу майбутніх економістів з різним рівнем академічної успішності;

3) визначити структуру базисного, соціально-креативнісного та акмеологічного компонентів креативного потенціалу студентів-економістів;

4) виявити систему регулятивних чинників становлення компонентів креативного потенціалу майбутніх економістів з різною успішністю у навчанні;

5) розробити систему засобів сприяння актуалізації креативного потенціалу майбутніх економістів засобами онлайн-тренінгу.

Добір методів дослідження базувався на використанні системного, структурно-функціонального та ресурсного підходів, філософських,

загальнонаукових і спеціальнонаукових методів пізнання. Зокрема, за допомогою категорійно-понятійного аналізу розкрито сутнісний зміст і загальні характеристики понять «потенціал», «креативність» і «творчість». Із використанням критичного та порівняльного аналізів виокремлено переваги та недоліки сучасних концепцій і наукових підходів до пізнання феномену креативного потенціалу. Метод ранжування та теоретичного синтезу уможливив критеріальне розмежування системи регулятивних чинників становлення креативного потенціалу майбутніх економістів. Метод теоретичного моделювання застосовано в розробці теоретичної моделі. Водночас, методи планування та проектування дали змогу розробити програму психологічного супроводу сприяння актуалізації креативного потенціалу у студентів-економістів, а методи теоретичного узагальнення та інтерпретації уможливили формулювання верифікованих висновків та прикладних рекомендацій щодо поетапної та проєктивної актуалізації зазначеної професійної характеристики.

Інтегральним емпіричним методом дослідження став психолого-педагогічний експеримент, у ході якого системно застосовано низку психодіагностичних методик: малюнковий субтест тесту креативності Е. Торренса для дослідження невербальної креативності, тест вербальної креативності С. Медніка у модифікації А. Н. Вороніна для діагностики вербальної креативності, тест вербальної креативності засобами кубиків Рорі, «Тест-опитульник комунікативної креативності» О. П. Саннікової та Р. В. Белоусової, методика «КОС-2», тест соціальної креативності (автор: Chuanhua Gu, адаптація: О. Поєзднік, П. Савостіна; автор: А. Батаршева), експериментально-інтроспективна методика «Метакреативні здібності» (EIMCA) М. В. Саврасова, методика САМОАЛ для вивчення загального показника самоактуалізації особистості, методика «Рівень співвідношення цінності та доступності в різних життєвих сферах» О. Б. Фанталової, опитувальники для виявлення соціальної та комунікативної креативності та ін.

Для обробки емпіричних показників експериментального дослідження застосовувалися методи математичної статистики задля встановлення зв'язків між регулятивними чинниками та перевірки ефективності програми сприяння актуалізації креативного потенціалу майбутніх економістів.

Об'єкт дослідження – креативний потенціал майбутніх економістів.

Предмет дослідження – регулятивні чинники становлення компонентів креативного потенціалу у майбутніх економістів у процесі навчально-професійної діяльності.

Наукові положення, розроблені особисто дисертантом та їх новизна

Основні результати, отримані особисто автором, які характеризуються науковою новизною і виносяться на захист, містять наступні наукові положення:

вперше:

- виокремлено регулятивні чинники креативного потенціалу майбутніх економістів: метакреативність, академічна саморегуляція та готовність до ризику;

- теоретично обґрунтовано та емпірично верифіковано структуру креативного потенціалу особистості майбутніх економістів, в якій базисний компонент представлений зв'язком образної та вербальної креативності; соціально-креативнісний компонент характеризується зв'язками соціальної та комунікативної креативності із соціальним інтелектом, комунікативними та організаторськими схильностями; регулятивний компонентом, який передбачає високу мотивацію творчості, готовність до ризику та метакреативність; акмеологічний компонент представлений самоактуалізацією, саморозвитком, ціннісним ставленням до творчості та життєтворчими здібностями;

розширено уявлення про:

- академічну успішність у студентському віці як чинник актуалізації креативного потенціалу особистості;

- вікову динаміку розвитку компонентів креативного потенціалу студентів економічного напрямку підготовки;

удосконалено:

- психологічні методи і прийоми актуалізації креативного потенціалу особистості студента-економіста.

Практичне значення роботи

Практичне значення полягає в тому, що узагальнені результати дисертації можуть використовуватися у процесі підготовки фахівців економічного профілю, зокрема задля формування в них професійно зорієнтованих компетентностей через вивчення спеціальних освітніх компонентів, що, своєю чергою, забезпечить формування відповідних програмних результатів навчання загалом, та розвиток креативного потенціалу зокрема.

Узагальнені результати стосовно дослідження регулятивних чинників креативного потенціалу майбутніх економістів впроваджено в освітній процес таких закладів вищої освіти та наукових установ: Мукачівського державного університету (довідка від 27.09.2023 року №2246), Національного університету «Чернігівська політехніка» (довідка від 26.10.2023 року №202/08-2055/BC), Західноукраїнського національного університету (довідка від 28.11.2023 року №126-29/2471), Українського науково-методичного центру практичної психології і соціальної роботи Національної академії педагогічних наук України (довідка від 30.11.2023 року №107-1).

Повнота викладення матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора

Основні положення дисертаційної роботи викладені у 8 наукових працях, з яких: 4 статті у наукових фахових виданнях України, 3 праці апробаційного характеру.

Список публікацій добувача за темою дисертації

Статті у фахових наукових виданнях:

1. Антошків А., Чернець Б. Феномен дивергентного мислення у психології. *Вісник ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Психологія.* – Харків: ХНПУ. 2021. Вип. 64. С. 8-24. (0,7 д.а. / 0,35 д.а. авторський внесок: обґрунтування феномену дивергентного мислення як окремого виду (типу) та характеристики мислення, відмінностей дивергентного мислення та креативності).

DOI: <https://doi.org/10.34142/23129387.2021.64.01>

2. Шандрук С., Чернець Б.. Креативний потенціал як чинник психологічного благополуччя студентів. *Вісник ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Психологія.* Харків: ХНПУ. 2021. Вип.65. С. 224-234. (0,5 д.а. / 0,25 д.а. авторський внесок: виокремлено регулятивні компоненти креативного потенціалу, що представлені мотивацією творчості як інтересом до творчої діяльності, готовністю до ризику як схильністю до розв'язання складних завдань та пошуку гострих відчуттів, метакреативністю як регулятивним механізмом творчої діяльності).

DOI: <https://doi.org/10.34142/23129387.2021.65.14>.

3. Ковтун Т., Чернець Б. Психологічні особливості соціальної креативності економістів. *Вісник ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Психологія.* Харків: ХНПУ. 2022. Вип.67. С. 53-62. (0,4 д.а. / 0,2 д.а. авторський внесок: на основі проведення факторного аналізу встановлено, що соціальна креативність студентів виявляється, передусім, у легкості у спілкуванні, комунікативній виразності, норовливості в спілкуванні та використанні спілкування як інструмента досягнення мети).

DOI: <https://doi.org/10.34142/23129387.2022.67.03>.

4. Абсалямова Л., Чернець Б. Взаємозв'язок гендерних та клініко-психологічних особливостей невротично хворих. *Вісник ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Психологія.* Харків: ХНПУ. 2023. Вип.68. С. 101-114. (0,6 д.а. /

0,3 д.а. авторський внесок: обґрунтування конструктивних механізмів копінгу, таких як «планування вирішення проблеми», «пошук соціальної підтримки» і «прийняття відповідальності» і зниження частоти використання неконструктивних форм поведінки, зокрема «Уникнення»).

DOI: <https://doi.org/10.34142/23129387.2023.68.07>.

Публікації за матеріалами конференцій:

5. Чернець Б. Розвиток креативного потенціалу майбутніх фахівців економічного профілю в системі дистанційного навчання. *Трансформаційні процеси соціально-гуманітарної сфери сучасної України в умовах війни : виклики, проблеми та перспективи* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 2-3 червня 2022 р.). Тернопіль : ЗУНУ, 2022. С. 243-244. (0,1 д.а.).

6. Сенік А., Чернець Б. Зв'язок комунікативної діяльності особистості з її просторовою компетентністю. *Особистість і суспільство: психосоціальні виміри когнітивної взаємодії* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Тернопіль, Західноукраїнський національний університет, 28-29 квітня 2023 р.). Тернопіль : ЗУНУ, 2023. С. 104-106. (0,12 д.а. / 0,06 д.а. авторський внесок: обґрунтування взаємозв'язку комунікативної компетентності та креативного потенціалу особистості).

7. Chernets V.V. The relationship between social creativity and communicative abilities of students of economics. *Психосоціальні ресурси особистісного та соціального розвитку в епоху глобалізації* : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 3-4 листопада 2023 року). Тернопіль : ЗУНУ, 2023. С. 323-324. (0,1 д.а.).

8. Fomenko K.I., Shevchenko A.M., Chernets V.V. Peculiarities of self-development of the personality art techniques. *Харківський осінній марафон психотехнологій (каталог психотехнологій; тези доповідей)*: збірник наукових

праць за матеріалами VII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, м. Харків, 26-28 жовтня 2023 р., ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2023. С. 417-420. (0,1 д.а. / 0,33 д.а. авторський внесок: охарактеризовано арт-засоби як один з чинників саморозвитку).

Текст дисертаційної роботи пройшов перевірку на наявність текстових запозичень Unichек. За результатами перевірки, виявлено відсутність текстових запозичень без належного посилання на джерело та встановлено, що дисертаційна робота Чернеця Богдана Васильовича на тему: «Регулятивні чинники креативного потенціалу майбутніх фахівців економічного профілю» відповідає принципам академічної доброчесності.

Апробація матеріалів дисертації

Основні положення та результати дисертації обговорювалися на міжнародних та всеукраїнських конференціях: «Трансформаційні процеси соціально-гуманітарної сфери сучасної України в умовах війни: виклики, проблеми та перспективи» (Тернопіль, 2022 р.), «Особистість і суспільство: психосоціальні виміри ковітальної взаємодії» (Тернопіль, 2023 р.), «Психосоціальні ресурси особистісного та соціального розвитку в епоху глобалізації» (Тернопіль, 2023 р.), «Харківський осінній марафон психотехнологій» (Харків, 2023 р.).

Оцінка мови та стилю дисертації

Дисертаційна робота виконана українською мовою із дотриманням наукового стилю викладення змісту, характеризується цілісністю, смисловою завершеністю, логічною послідовністю розгляду питань, точністю та коректністю вживання спеціальної термінології, стислістю та об'єктивністю викладених основних матеріалів дослідження. Стель викладу наукових положень, результатів досліджень, висновків і рекомендацій є зрозумілим та доступним до його сприйняття.

**Відповідність дисертації нормативно встановленим вимогам та
можливість подання до захисту**

Враховуючи актуальність теми дисертації, обґрунтованість отриманих результатів, наукову новизну і практичне значення дослідження, повноту викладення матеріалів дисертації в наукових працях, що відповідають вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами від 21.03.2022 р. № 341) та напряму наукового дослідження освітньо-наукової програми ЗУНУ, структурний підрозділ рекомендує подати дисертаційну роботу Чернеця Богдана Васильовича на тему «Регулятивні чинники креативного потенціалу майбутніх фахівців економічного профілю» за спеціальністю 053 Психологія до захисту в разову спеціалізовану вчену раду.

У результаті розгляду дисертації Чернеця Богдана Васильовича та повноти публікації основних результатів дослідження

УХВАЛИЛИ:

1. Пропонувати Вченій раді університету такий склад разової спеціалізованої вченої ради:

Головою разової спеціалізованої вченої ради призначити:

доктора психологічних наук, професора Буняк Надію Андрониківну, професора кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету.

Рецензентом:

кандидата психологічних наук, доцента Надвиничну Тетяну Лонгінівну, доцента кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету.

Опонентами:

доктора психологічних наук, професора Фоменко Карину Ігорівну, професора кафедри психології Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди;

доктора психологічних наук, доцента Саврасова Миколу Володимировича, виконувача обов'язки завідувача кафедри загальної психології Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»;

доктора психологічних наук, професора Большакову Анастасію Миколаївну, завідувача кафедри психології, педагогіки та філології Харківської державної академії культури.

2. Рекомендувати новоствореній разовій спеціалізованій вченій раді прийняти дисертаційну роботу Чернеця Богдана Васильовича на тему «Регулятивні чинники креативного потенціалу майбутніх фахівців економічного профілю» до захисту.

Головуючий на засіданні
кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри психології та соціальної роботи

Ольга ШАЮК